

26. SEDLARJEVO SREČANJE – VIZIJE PROSTORSKEGA RAZVOJA: UREJANJE VODA

Anton Prosen

V organizaciji Društva urbanistov in prostorskih planerjev Slovenije (DUPPS) je 12. junija 2015 v Mestnem muzeju v Ljubljani potekal strokovni posvet z zanimivo in aktualno temo *Vizije prostorskega razvoja: urejanje voda*. DUPPS je letos organiziral že 26. Sedlarjevo srečanje. Z njim je želel zaznamovati kar dva pomembna jubileja, in sicer:

- 40 let, odkar nas je prežgodaj zapustil prof. dr. Saša Sedlar, urbanist evropskega merila, po katerem je poimenovano vsakoletno srečanje slovenskih urbanistov in prostorskih planerjev;
- 150 let od rojstva prof. dr. Maksa Fabianija, priznanega kraškega arhitekta in urbanista, po katerem so poimenovane nagrade za izjemna dela na področju urbanizma in prostorskega planiranja, ki jih vsako leto podeljuje DUPPS. Fabianiju je bil posvečen tudi del predavanja.

Oba spoštovana rojaka še vedno navdihujeta urbaniste in planerje s svojo ustvarjalno močjo, nadčasnostjo v delih, ki sta jih ustvarila, in besedah, ki sta jih zapisala. Oba sta bila vplivna in močno vpeta v čas, v katerem sta delovala, v zadnjem obdobju Fabianijevega življenja pa sta bila tudi sodobnika.

Letošnje Sedlarjevo srečanje je bilo pravzaprav posvečeno Fabianijevim vizijam urejanja voda. Fabianijevi predlogi za regulacije mest in voda so bili daljnovidni in so še vedno aktualni. To dokazuje regulacijski načrt popotresne obnove Ljubljane (iz leta 1895), v katerem je zasnoval notranji cestni ring, ki je bil dokončan v letu 2012, in Fabianijev most (čez Cukrarno). Še več pozornosti na srečanju je bilo posvečeno aktualnim dobrim praksam urejanja voda doma in po svetu.

Strokovno srečanje je bilo razdeljeno na tematske sklope. Z uvodnimi nagovori so nastopili **Zoran Janković**, župan mestne občine Ljubljana, **dr. Liljana Jankovič Grobelšek**, predsednica DUPPS, **prof. Janez Koželj**, podžupan mestne občine Ljubljana in predavatelj na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani, **Nikolaus von Peter** iz kabineta evropske komisarke za promet Violete Bulc in **Barbara Radovan**, generalna direktorica Direktorata za prostor, graditev in stanovanja pri ministrstvu za okolje in prostor.

Drugi del je bil posvečen delu prof. dr. Maksa Fabianija. **Prof. dr. Lučka Ažman Momirski** z ljubljanske Fakultete za arhitekturo in iz društva DUPPS je nastopila s prispevkom *Urbanizem obalnega pasu med Tržičem in Koprom: načrti Maksa Fabianija*. Sledil je **mag. Miran Gajšek** iz mestne občine Ljubljana s prispevkom *Fabianijevo regionalno prostorsko načrtovanje in vodna pot severni Jadran–Donava v luči kohезijske politike EU*. Naslednji je bil **Ivan Stanič** iz mestne občine Ljubljana s prispevkom *Fabianijevo urbanistično načrtovanje javne koristi*. Kot zadnja v tem sklopu je nastopila **Tina Jazbec** iz Ustanove Maks Fabiani s prispevkom *Maks Fabiani, urbanizem vasi in manjših krajev 1917–1922*.

Na temo aktualnih rešitev, urbanističnih in planerskih projektov so s predstavitvami nastopili naslednji predavatelji: **prof. mag. Peter Gabrijelčič**, Fakulteta za arhitekturo v Ljubljani: *Voda kot priložnost*; **Sandra Jakopec**, predsednica Združenja urbanistov Hrvaške: *Priprava projekta Koncept prostornog razvoja Savskog bazena* (Priprava projekta Koncept prostorskega razvoja savskega bazena); **mag. Igor Cotič**, Urbana regeneracija d. o. o.: *Sava, reka, ki povezuje*; **mag. Jelka Hudoklin**, Acer Novo mesto d. o. o.: *Hidroelektrarne na Spodnji Savi – nova podoba reke* in **Renata Gorjup, Ines Lupše**, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, MOP: *Urejanje voda v prostorskih načrtih – dileme celostnega prostorskega načrtovanja*.

V tretjem sklopu strokovnih predstavitev, ki je bil namenjen aktualnim rešitvam in projektom, so nastopili: **mag. Rok Fazarinc**, IZVO-R d. o. o.: *Urejanje voda – zagotavljanje poplavne varnosti*; **dr. Aleš Bizjak**, Inštitut za vode RS: *Razvojni koncept rečnega koridorja Drave od Maribora do Zavrča*; **Tomaž Grilj**, MOP, Urad za upravljanje z vodami, **Matej Cunder** in **Maja Kregar**, Inštitut za vode Republike Slovenije: *eVode*; **Primož Kogovšek**, Agencija RS za okolje, **mag. Luka Štravs**, MOP, Urad za upravljanje z vodami: *Atlas voda in LIDAR – Novi javno dostopni in brezplačni sistemi za dostop do prostorskih podatkov s področja upravljanja z vodami* ter **mag. Jurij Režek**, Geodetska uprava Republike Slovenije, **Sandi Berk**, Geodetski inštitut Slovenije, **Matjaž Grilc**, Digi data d. o. o.: *Lahko slabi prostorski podatki spremenijo tok vode?*

Kot je razvidno iz navedenih naslovov, so se predstavitve navezale na aktualno tematiko urejanja voda in obvodnega prostora (Sava v Ljubljani in Zagrebu, Spodnja Sava, Drava). Obravnavana je bila problematika poplav, nujnost sprejetja protipoplavnih ukrepov v Ljubljani itn. Predstavljena je bila Fabianijeva vizija transportne vodne poti, ki naj bi povezala severni Jadran – reko Sočo z Donavo pri Bratislavi. Predstavljene so bile primerjave z današnjimi izzivi vodnih poti in vode kot povezovalnega elementa, kar je strokovnemu srečanju dodalo aktualnost in zanimivost za javnost.

V DUPPS smo bili veseli in počaščeni, da so prišli na srečanje vsi povabljeni gostje: župan in podžupan Ljubljane Zoran Janković in prof. Janez Koželj, Nikolaus von Peter iz generalnega direktorata za promet, Barbara Radovan, generalna direktorica Direktorata za prostor na MOP, prof. Peter Gabrijelčič, dekan Fakultete za arhitekturo, Sandra Jakopec, predsednica Združenja urbanistov Hrvaške, dr. Aleksandar Jevtič, podpredsednik Združenja urbanistov Srbije. S prisotnostjo so nas počastili tudi nekateri ugledni še aktivni in upokojeni kolegi urbanisti in prostorski planerji.

Izpeljana so bila vsa najavljena predavanja, vsa so bila kakovostna in zanimiva, torej bodo lahko strokovni javnosti v pomoč pri iskanju pravih prostorskih rešitev. Srečanja se je udeležilo več kot 70 kolegic in kolegov urbanistov ter gostov. Na koncu so se nekateri organizatorjem zahvalili z željo, da bi se tovrstna srečanja nadaljevala in bi se DUPPS spet aktiviral kot civilna organizacija, ki združuje strokovno javnost s področja urbanizma in prostorskega planiranja ter poleg druženja ponuja izmenjavo izkušenj in strokovne informacije s področja urbanizma in prostorskega planiranja. Zavedati se moramo, da ravno današnji čas od urbanista in prostorskega planerja zahteva visoka etična in strokovna načela, zato si je novo vodstvo DUPPS-a zastavilo širok program dela, s katerim želi izpolniti svoje poslanstvo do strokovne in tudi laične javnosti.

Na srečanju smo se dogovorili, da bomo ob objavi zbornika referatov pripravili okroglo mizo. Letos oktobra namreč že drugič zaznamujemo mesec prostora, ki ga zaokrožata dva mednarodna dneva Organizacije Združenih narodov – 5. oktobra svetovni dan Habitat in 31. oktobra svetovni dan mest. Osrednja tema letošnjega meseca prostora bo namenjena prostorskemu razvoju urbanih območij. Zbornik Sedlarjevega srečanja bo tokrat izšel kot posebna številka Urbanega izziva, zato bo okrogla miza s predstavitvijo potekala na Urbanističnem inštitutu RS. Datum dogodka bo pravočasno objavljen.

Zainteresirane lepo vabimo, da si ogledate videoposnetek prireditve na spletni strani društva (www.dupps.si)!

dr. Anton Prosen

za Društvo urbanistov in prostorskih planerjev Slovenije
e-naslov: prosenanton@gmail.com